

Kursplan

Fakulteten för konst och humaniora

Institutionen för kulturvetenskaper

1KG100 Kulturgeografi I, 30 högskolepoäng

Human Geography I, 30 credits

Huvudområde

Kulturgeografi

Ämnesgrupp

Kultur- och samhällsgeografi

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

GIN

Fastställande

Fastställd 2009-12-02

Senast reviderad 2013-04-22 av Fakulteten för konst och humaniora. Rev. av mål och innehåll.

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2013

Förkunskaper

Grundläggande behörighet.

Mål

Delkurs 1 Introduktion till kulturgeografi 7,5 högskolepoäng

Efter avslutad delkurs ska studenten kunna:

- översiktligt redogöra för kulturgeografiämnets centrala begrepp och historiska utveckling
- diskutera och kritiskt reflektera kring exempel på geografiska representationer
- sammanfatta ämnesrelevant akademisk text

Delkurs 2 Befolkningen, kulturlandskapet och staden 7,5 högskolepoäng

Efter avslutad delkurs ska studenten kunna:

- redogöra för centrala begrepp relaterade till kulturlandskapets utveckling, samt inom befolknings- och urbangeografi
- förklara grundläggande befolkningsgeografiska förändringar, städers utveckling och urbanisering
- exemplifiera och förklara hur urbanisering, utvecklingen av den för-industriella, industriella och service- och tjänstesamhället liksom befolkningsförändringar påverkar utveckling av kulturlandskap

Delkurs 3 Det ekonomiska landskapets globalisering 7,5 högskolepoäng

Efter avslutad delkurs ska studenten kunna:

- redogöra för centrala begrepp relevanta för ekonomiska och kulturella globaliseringsprocesser
- redogöra för och förklara sambanden mellan globala och lokala ekonomiska och kulturella processer
- diskutera och reflektera över några aktuella samhälls- och forskningsfrågor som berör globalisering

Delkurs 4 Samhällsplanering med självständigt arbete 7,5 högskolepoäng

- redogöra för och diskutera begrepp, geografiska mönster och omvandlingsprocesser inom samhällsplanering i teori och praktik
- diskutera och reflektera över aktuella samhällsplaneringsfrågor
- tillämpa grunderna i vetenskapligt arbetssätt i form av en fallstudie

Innehåll

Kursen består av fyra delkurser.

Delkurs 1 Introduktion till kulturgeografi 7,5 högskolepoäng

I delkursen ges en översikt över geografiämnets innehåll och utveckling. Grundläggande kartografi introduceras. Med hjälp av karta, bild och berättelser exemplifieras olika sätt att betrakta och återge världen. Vidare diskuteras hur olika världsbilder, landskap, natursyner och hållbar utveckling relaterar till sociala maktförhållanden. Akademiskt skrivande introduceras.

Delkurs 2 Befolkningen, kulturlandskapet och staden 7,5 högskolepoäng

Kursen behandlar befolkningsfrågor och det moderna urbana samhällets framväxt och karaktär. Kulturlandskapets utveckling studeras. Den tekniska utvecklingen och dess konsekvenser för befolkningsfördelning, transporter, energianvändning och förändringar i arbetsliv och fritid belyses. Industrialisering, urbanisering, stad, kulturlandskap, demografi och migration är centrala begrepp. Exkursioner ingår i kursen.

Delkurs 3 Det ekonomiska landskapets globalisering 7,5 högskolepoäng

Kursen fokuserar på det ekonomiska landskapets utveckling från förkapitalistiska samhällen till dagens internationella och globaliserade ekonomi. Globalisering betraktas inte endast som en ekonomisk process utan kopplas även till politiska och kulturella fenomen. Under kursen identifieras viktiga krafter bakom denna utveckling och konsekvenser för människorna i olika delar av (den urbana) världen. Ett kritiskt och problematiserande förhållningssätt till dagens globaliserade samhälle tränas främst i seminarieform.

Delkurs 4 Samhällsplanering med självständigt arbete 7,5 högskolepoäng

Samhällsplanering studeras lokalt, regionalt och nationellt med utblickar internationellt. Jämställdehetsfrågor i planering tas upp liksom hållbar utveckling. I kursen ingår en fallstudie där vetenskapligt arbetssätt introduceras utifrån aktuella samhällsplaneringsfrågor.

Undervisningsformer

Undervisningen består av föreläsningar, seminarier, gruppövningar och exkursioner. Deltagande i seminarier, övningar och exkursioner är obligatoriskt.

Examinationsformer

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

För betyget Godkänd på kursen ska de förväntade studieresultaten vara uppfyllda.

Seminarierna kan ha formen av examinationer (meddelas vid kursstart), varvid litteratur redovisas muntligt eller genom inlämnade PM. Sådan redovisning kan i sådana fall

(meddelas vid kursstart) ersätta tentamen på angiven del av kurslitteraturen.

Under studierna skall en mindre uppsats skrivas. Bedömningen av de studerandes prestationer sker i form av skriftliga prov och muntliga redovisningar samt inlämnandet av ett självständigt arbete.

Omtentamen erbjuds inom sex veckor (inom ramen för ordinarie terminstid) och antal tentamenstillfällen är begränsade till fem (Högskoleförordningen 6 kap 21 §).

Kursvärdering

Efter avslutad kurs genomförs en kursutvärdering som sammanställs och återkopplas till studenterna samt arkiveras enligt institutionens bestämmelser.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Litteraturförteckning Delkurs 1 - Introduktion till kulturgeografi 7,5 hp

Obligatorisk litteratur

Brotton, Jerry (2012) *A History of the World in Twelve Maps*. London: Allen Lane. 540 s. ISBN: 9781846140990 (inb.) ISBN: 9780141034935 (hft.)

Daniels, P., Bradshaw, M., Shaw, D. & Sidaway, J. (2008). *An introduction to human geography: Issues for the 21st century*. 3rd edition. Harlow: Pearson Education. Kap. 1, 6, 12. ca 65 s. ISBN: 9780132056847.

Gren, M. & Hallin, P-O. (2003). *Kulturgeografi: en ämnesteoritisk introduktion*. Malmö: Liber. 200 s. ISBN: 9147065044.

Institutionens kompendier. För kursen relevanta texter: utdrag ur litteratur och rapporter samt tidskriftsartiklar, ca 200 s.

Referenslitteratur

Augustsson, Gunnar (2012) *Akademisk Skribent: Om att utveckla sitt vetenskapliga skrivande*. 2 oarb, uppl. Lund: Studentlitteratur. ISBN 978-91-44-07583-9. 168 s.

Björklund, Maria & Paulsson, Ulf (2012) *Seminarieboken: Att skriva, presentera och opponera*. 2. uppl. Lund: Studentlitteratur. ISBN 978-91-44-05985-3. 147 s.

Black, Jeremy (2005) *Bilder av världen: Kartornas historia*. Lund: Historiska media. 176 s. ISBN 91-85057-74-6.

Black, Jeremy (1997) *Maps and Politics*. London: Reaktion Books. 188 s. ISBN: 99-2356243-3.

Hall, Ola (2003) *Introduktion till kartografi och geografisk information*. Lund: Studentlitteratur. 205 s. ISBN 91-44-04050-4.

Harwood, Jeremy & Bendall, Sarah (2006) *To the Ends of the Earth: 100 maps that changed the world*. Newton Abbot: David & Charles. 192 s. ISBN 978-0-7153-2539-1.

Monmonier, Mark (1996) *How to Lie with Maps*. 2. ed. Chicago: University of Chicago press. 207 s. ISBN 0-226-53420-0.

Short, John (2003) *The World through Maps: A History of Cartography*. Toronto: Firefly Books. 224 s. ISBN 1-55297-811-7.

Sporrong, U. & Wennström, HF. (red) (1990 eller senaste upplagan). *Sveriges nationalatlas (SNA): Sveriges kartor*. Höganäs: Bra Böcker.

Språkrådet (senaste uppl.) *Svenska skrivregler*. Stockholm: Liber.

Trost, Jan & Torres Örsten, Sandra (2011) *Studieteknik*. 2. uppd. uppl. Lund: Studentlitteratur. ISBN 978-91-44-07230-2. 105 s.

Wood, Denis, Fels, John & Krygier, John (2010) *Rethinking the Power of Maps*. New York: Guilford Press. 335 s. ISBN 978-1-59385-366-2 .

Litteraturlista Delkurs 2 - Befolkningen, kulturlandskapet och staden 7,5 hp

Obligatorisk litteratur

Daniels, P., Bradshaw, M., Shaw, D. & Sidaway, J. (2008). *An introduction to human geography: Issues for the 21st century*. 3rd edition. Harlow: Pearson Education. Kap. 4-5, 9-11, ca 100 s. ISBN: 9780132056847.

Jansson, Ulf & Wästfelt, Anders (2010) Rural Landscape Changes from a Long-term Perspective: Farming, Policy, Economy and Society from 1750 to Today. I: Hermelin, Brita & Jansson, Ulf (red) *Placing Human Geography: Sweden through Time and Space*. Ymer. Stockholm: Svenska sällskapet för antropologi och geografi. 113-141.

Jordan-Bychkov, T.G., Domosh, M., Neumann, R.P. & Price, P.L. (2006). *The Human Mosaic: A Thematic Introduction to Cultural Geography*. 10th edition. New York: W H Freeman. Kap. 7, 10, 11, ca 125 s. ISBN: 0716763842.

Malmberg, Bo (2010) Population and Development in Sweden 1750-2000. I: Hermelin, Brita & Jansson, Ulf (red) *Placing Human Geography: Sweden through Time and Space*. Ymer. Stockholm: Svenska sällskapet för antropologi och geografi. 143-161.

Müller, Dieter (2010) Second Homes in Sweden: Between common Heritage and Exclusive Commodity. I: Hermelin, Brita & Jansson, Ulf (red) *Placing Human Geography: Sweden through Time and Space*. Ymer. Stockholm: Svenska sällskapet för antropologi och geografi. 185-207.

Öhman, Jan (2010) The Swedish City System: Spaces of Competition 1800-2005. I: Hermelin, Brita & Jansson, Ulf (red) *Placing Human Geography: Sweden through Time and Space*. Ymer. Stockholm: Svenska sällskapet för antropologi och geografi. 163-184.

Institutionens kompendier. För kursen relevanta texter: utdrag ur litteratur och rapporter samt tidskriftsartiklar, ca 500 s.

Referenslitteratur

Augustsson, Gunnar (2012) *Akademisk Skribent: Om att utveckla sitt vetenskapliga skrivande*. 2 oarb, uppl. Lund: Studentlitteratur. ISBN 978-91-44-07583-9. 168 s.

Björklund, Maria & Paulsson, Ulf (2012) *Seminarieboken: Att skriva, presentera och opponera*. 2. uppl. Lund: Studentlitteratur. ISBN 978-91-44-05985-3. 147 s.

Cserhalmi, Niklas (1997) Fårad mark: Handbok för tolkning av historiska kartor och landskap. *Bygd och Natur*, nr 6.

Jansson, Ulf & Wastenson, Leif (2011) *Sveriges nationalatlas: Jordbruk och skogsbruk i Sverige sedan år 1900*. Stockholm: Norstedts. ISBN 978-91-87760-59-4. 232 s.

Knox, Paul & Pinch, Steven (2010) *Urban Social Geography: An Introduction*. 6. ed. Harlow: Prentice Hall. 373 s. ISBN 978-0-273-71763-8.

Newbold, Bruce (2010) *Population Geography: Tools and issues*. Lanham: Rowman & Littlefield. 309 s. ISBN 978-0-7425-5753-6.

Samers, Michael (2010) *Migration*. London: Routledge. ISBN 978-0-415-77666-0. 374 s.

Språkrådet (senaste uppl.) *Svenska skrivregler*. Stockholm: Liber.

Trost, Jan & Torres Örsten, Sandra (2011) *Studieteknik*. 2. uppdat. uppl. Lund: Studentlitteratur. ISBN 978-91-44-07230-2. 105 s.

Öberg, Sture & Springfeldt, Peter (red) (1997) *Sveriges nationalatlas (SNA): Befolkningen*. Höganäs: Bra böcker. 176 s. ISBN 91-87760-41-X.

Litteraturförteckning Delkurs 3 - Det ekonomiska landskapets globalisering 7,5 hp

Obligatorisk litteratur

Daniels, P., Bradshaw, M., Shaw, D. & Sidaway, J. (2008). *An introduction to human geography: Issues for the 21st century*. 3rd edition. Harlow: Pearson Education. Kap. 2-3, 7-8, 13-18, ca 220 s. ISBN: 9780132056847.

Hermelin, Brita (2010) The spaces of Economies of Services. I: Hermelin, Brita & Jansson, Ulf (red) *Placing Human Geography: Sweden through Time and Space*. Ymer. Stockholm: Svenska sällskapet för antropologi och geografi. 251-275.

Lundmark, Mats (2010) Industrial Development in Sweden: Patterns of Location, Internationalization and Knowledge Production. I: Hermelin, Brita & Jansson, Ulf (red) *Placing Human Geography: Sweden through Time and Space*. Ymer. Stockholm: Svenska sällskapet för antropologi och geografi. 223-250.

Thulin, Eva & Vilhelmson, Bertil (2010) The Internet, Mobile Phones and the Geography of Everyday Life. I: Hermelin, Brita & Jansson, Ulf (red) *Placing Human Geography: Sweden through Time and Space*. Ymer. Stockholm: Svenska sällskapet för antropologi och geografi. 277-309.

Institutionens kompendier. För kursen relevanta texter: utdrag ur litteratur och rapporter samt tidskriftsartiklar, ca 500 s.

Referenslitteratur

Augustsson, Gunnar (2012) *Akademisk Skribent: Om att utveckla sitt vetenskapliga skrivande*. 2 oarb, uppl. Lund: Studentlitteratur. ISBN 978-91-44-07583-9. 168 s.

Berglund, Ann-Karin, Johansson, Susanne, Molina, Irene (2005) *Med periferien i centrum: en studie av lokal välfärd, arbetsmarknad och könsrelasjoner i den nordiske periferien*. Alta: Norut NIBR Finnmark 2005:14. Tillgänglig: www.norut.no/Norut-Alta-Alta/Publikasjoner/Rapporter/Med-periferien-i-sentrum-en-studie-av-lokal-velferd-arbetsmarknad-og-koennsrelasjoner-i-den-nordiske-periferien

Björklund, Maria & Paulsson, Ulf (2012) *Seminarieboken: Att skriva, presentera och opponera*. 2. uppl. Lund: Studentlitteratur. ISBN 978-91-44-05985-3. 147 s.

Dicken, Peter (2011) *Global Shift: Mapping the Changing Contours of the World Economy*. 6. ed. Thousand Oald, Calif.: Sage. ISBN 978-1-84920-766-9. 606 s.

Geijerstam, Jan af & Nisser, Marie (red) (2011) *National Atlas of Sweden: Swedish Mining and Metalworking*. Stockholm: Nordstedt. ISBN 978-91-87760-60-0. 216 s.

Johansson, Susanne (2000) *Genusstrukturer och lokala välfärdsmodeller: Fyra*

kommuner möter omvandlingen av den offentliga sektorn. Geografiska regionstudier 40. Uppsala: Kulturgeografiska institutionen, Uppsala universitet. ISBN 91-506-1407-X. 330 s.

Lewis, Tania & Potter, Emily (eds) (2011) *Ethical consumption: A Critical Introduction*. London: Routledge. ISBN 978-0-415-55824-2. 278 s.

Scholten, Christina & Jönsson, Sandra (2010) *Påbjuden valfrihet? Om långpendlares och arbetsgivares förhållningssätt till regionförstoringens effekter*. Arbetsliv i omvandling 2010:2. Växjö: Linnéuniversitetet, Institutionen för samhällsvetenskaper. ISBN 978-91-86491-48-2. 57 s.

Språkrådet (senaste uppl.) *Svenska skrivregler*. Stockholm: Liber.

Trost, Jan & Torres Örsten, Sandra (2011) *Studieteknik*. 2. uppd. uppl. Lund: Studentlitteratur. ISBN 978-91-44-07230-2. 105 s.

Wood, Andrew & Roberts, Susan (2011) *Economic Geography: Places, Networks and Flows*. Milton Park, Abingdon, Oxon: Routledge. ISBN 978-0-415-40181-4. 179 s.

Litteraturförteckning Delkurs 4 - Samhällsplanering med självständigt arbete 7,5 hp

Obligatorisk litteratur

Andersson, Frida, Ek, Richard & Molina, Irene (red) (2008) *Regionalpolitikens geografi: Regional tillväxt i teori och praktik*. Lund: Studentlitteratur. ISBN 978-91-44-01541-5. 301 s.

Denscombe, Martyn. (2009). *Forskningshandboken för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*. 2. uppl. Lund: Studentlitteratur. ISBN 978-91-44-05004-1. 445 s.

Nyström, Jan & Tonell, Lennart (2012) *Planeringens grunder: En översikt*. 3. utök. och uppd. uppl. Lund: Studentlitteratur. ISBN 978-91-44-06622-6. 341 s.

Institutionens kompendier. För kursen relevanta texter: utdrag ur litteratur och rapporter samt tidskriftsartiklar, ca 300 s.

Relevant litteratur i samband med det självständiga arbetet väljes i samråd med handledare. Exempelvis:

Bellander, G. (2005). *Blandstaden: ett planeringskoncept för en hållbar bebyggelseutveckling?* Boverket och Formas.
www.boverket.se/upload/publicerat/bifogade%20filer/2005/blandstaden.pdf

Boverket & Naturvårdsverket (2000). *Översiktsplanering för hållbar utveckling: exempel från fem kommuner*. Naturvårdsverket, rapport 5094.
www.naturvardsverket.se/Documents/publikationer/62061739.pdf

Boverket (1996). *Hela samhället. Jämställdhetsaspekter på fysisk planering och byggd miljö*. Rapport 1996:4. Karlskrona.

Boverket (2005). *Angeläget möte mellan regionalt utvecklingsarbete och fysisk översiktsplanering*. www.boverket.se/upload/publicerat/bifogade%20filer/2005/angelaget_mote.pdf

Boverket (2005) *Enkelt avhjälpta hinder: Broschyr för fastighetsägare*.

www.boverket.se/upload/publicerat/bifogade%20filer/2005/enkelt_avhjalpta_hinder.pdf

Boverket (2005) *Enklare utan hinder*. www.boverket.se/upload/publicerat/bifogade%20filer/2005/enklare_utan_hinder.pdf

Boverket (2005) *När vi de handikappolitiska målen? Boverkets omvärldsanalys*. www.boverket.se/upload/publicerat/bifogade%20filer/2005/nar_vi_de_handikappolitiska_malen.pdf

Boverket (2006) *Jämna steg: Checklista för jämställdhet i fysisk planering*. www.boverket.se/upload/publicerat/bifogade%20filer/2006/Jamna%20steg_uppl%202.pdf

Boverket (2006) *Miljöbedömningar för planer enligt plan- och bygglagen: En vägledning*. www.boverket.se/upload/publicerat/bifogade%20filer/2006/miljobedomningar_for_planer_enligt_plan-%20och_bygglagen.pdf

Boverket (2007) *Etniska hierarkier i boendet: lägesrapport om integration*. www.boverket.se/upload/publicerat/bifogade%20filer/2007/Etniska_hierarkier_hela.pdf

Boverket (2007) *Landskapets upplevelsevärden: vilka är de och var finns de?* www.boverket.se/upload/publicerat/bifogade%20filer/2007/landskapets_upplevelsevarden_vilka_ar_de_och_var_finns_de.pdf

Campell, S. & Fainstein, S. (eds.) (2003). *Readings in Planning Theory*. Oxford: Blackwell.

Formas (2005). *State of the Art: Sustainable Urban Development in Sweden*. www.formas.se/upload/dokument/PDF%20filer/state_of_the_art.pdf

Referenslitteratur

Augustsson, Gunnar (2012) *Akademisk Skribent: Om att utveckla sitt vetenskapliga skrivande*. 2 oarb, uppl. Lund: Studentlitteratur. ISBN 978-91-44-07583-9. 168 s.

Backman, J. (2008). *Rapporter och uppsatser*. 2:a uppl. Lund: Studentlitteratur.

Björklund, M. & Paulsson, U. (2003). *Seminarieboken: att skriva, presentera och opponera*. Lund: Studentlitteratur.

Flowerdew, R. & Martin, D. (red) (2005). *Methods in human geography: A guide for students doing a research project*. 2nd edition. Harlow: Pearson Education.

Gunn, C.A. (2002). *Tourism Planning*. New York: Routledge.

Hall, C.M. (2008). *Tourism planning: Policies, processes and relationships*. 2nd edition. Harlow: Pearson/Prentice Hall.

Språkrådet (senaste uppl.) *Svenska skrivregler*. Stockholm: Liber.

Trost, J. (2007). *Enkätboken*. (3:e utök. och rev. uppl.) Lund: Studentlitteratur.

Trost, J. (2005). *Kvalitativa intervjuer*. 3:e uppl. Lund: Studentlitteratur.

Trost, Jan & Torres Örsten, Sandra (2011) *Studieteknik*. 2. uppd. uppl. Lund: Studentlitteratur. ISBN 978-91-44-07230-2. 105 s.